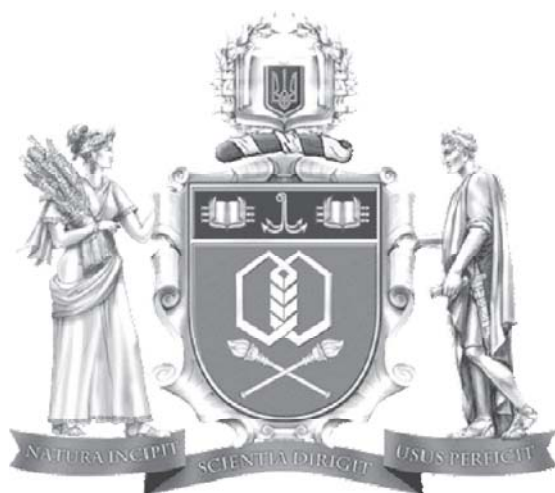

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

48

НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

Матеріали конференції

*Розвиток методологічних основ
вищої освіти в ОНАХТ*

ОДЕСА 2017

Матеріали друкуються відповідно до рішення 48-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Розвиток методологічних основ вищої освіти в ОНАХТ”, яка проходила 12–13 квітня 2017 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мардар М.Р., д-р техн. наук, професор,
Кананихіна О.М., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Радіонова О.В., канд. техн. наук, доцент,
Купріна Н.М., канд. екон. наук, доцент,
Хобін В.А., д-р техн. наук, професор,
Васильєв С.В., методист

О МОТИВАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

К.Г. Іоргачова, О.В. Макарова, О.М. Котузаки

На сучасному етапі суспільного розвитку, в зв'язку з соціально-економічними змінами, що відбуваються в країні, постає необхідність підготовки висококваліфікованих фахівців у різних сферах діяльності, конкурентоспроможних на ринку праці. Тому основне завдання вищої освіти полягає у формуванні «фахівця нової формації», здатного до постійного саморозвитку, самовдосконалення, самоосвіти, професійного зростання, інноваційної діяльності. У студента необхідно закласти інтерес і прагнення до накопичення знань, навчити його вчитися. З цих позицій особливої ролі набуває необхідність в мотивації студентів до активної творчої самостійної діяльності. Завдання самостійної роботи у вищому навчальному закладі – навчити студентів творчо і самостійно працювати; планувати особисту стратегію навчання; раціонально організовувати свій час; працювати з комп'ютером; опрацьовувати літературні джерела; виконувати дослідницьку роботу, аналізувати та інтерпретувати результати наукових досліджень тощо. Але середній статистичний студент, як правило, сприймає самостійну роботу як власний вільний час, який шкода витратити. Чимала частина студентів не має навичок самостійного пошуку в каталогах бібліотеки, не дуже добре орієнтується навіть в рекомендованій літературі. Тому формування мотивації до самостійного навчання без перебільшення можна назвати однією із центральних проблем сучасної вищої школи. При розробці і застосуванні методів організації самостійної роботи студентів необхідно створювати умови для набуття відповідних вмінь і навичок. Важливою складовою процесу формування таких умов є стійкі, довірливі відносини між студентом і викладачем, який повинен бути прикладом для студента як професіонал та творча особистість. Викладач може і повинен допомогти студенту розкрити свій творчий потенціал, визначити перспективи його внутрішнього зростання. Орієнтуючись на особистість студента, можна пропонувати різні індивідуальні завдання, теми повідомлень, доповідей, види творчих робіт, дати можливість студентам самим розробляти один для одного завдання різного ступеня складності. Усвідомлення не тільки причетності до процесу навчання, але і значущості його роботи — найкращий спосіб підвищити мотивацію. Одним з підходів може бути механізм планування навчального часу, який розвиває самостійність, самоконтроль, що, в свою чергу, сприяє виникненню цільової мотивації навчально-пізнавальної діяльності. Основним засобом виховання стійкого інтересу до навчання, що в подальшому повинно спричинити за собою прагнення до самостійної діяльності з розширення пізнань в області, що цікавить, є використання таких завдань, рішення яких вимагає від студентів активної пошукової діяльності. Адже відомо, що знання, отримані самостійно, шляхом подолання посильних труднощів, засвоюються міцніше, ніж отримані в готовому вигляді від викладача, тому що в ході самостійної роботи кожен студент безпосередньо стикається з засвоюваним матеріалом, концентрує на ньому свою увагу, мобілізуючи всі резерви емоційного, інтелектуального та волевого характеру. Крім то-

го, що самостійна робота сприяє активності студентів, вона має ще одну важливу перевагу – носить індивідуальний характер. Кожен студент використовує джерело інформації в залежності від своїх власних потреб і можливостей. Ця властивість самостійної роботи надає їй гнучкий адаптивний характер, що значно підвищує відповідальність кожного студента і, як наслідок, його успішність. Зважаючи на те, що останні десятиліття характеризуються стрімким розвитком інформаційних і комунікаційних технологій, необхідно враховувати і використовувати величезний вплив їх у навчальній діяльності, як один з факторів мотивації до самостійної пізнавальної діяльності. Для самого студента самостійна робота повинна бути усвідомлена як вільна за вибором внутрішньо мотивована діяльність, що передбачає прийняття завдання, самоорганізацію в часі і самоконтроль при його виконанні. Для підготовки нових поколінь висококваліфікованих фахівців харчової промисловості важливе значення набувають питання результативності формування професійної мотивації – пробудження інтересу до обраної професії, загострення уваги на важливих професійних компетенціях і специфічних питаннях.

Таким чином, саме самостійна робота формує у студента готовність до самоосвіти, створює базу безперервної освіти протягом життя, можливість постійно підвищувати свою кваліфікацію, здатність адаптуватися та орієнтуватися у професійному просторі, а якщо потрібно, змінювати спеціалізацію, бути свідомим і активним громадянином і творцем.